

TEXT CONSOLIDAT REGLAMENT D'HONORS I DISTINCIONS DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Exposició de motius

La ciutat de Barcelona ha de reconèixer les activitats, les realitzacions o les trajectòries de persones i entitats que ho mereixin, i així s'estableix expressament a la Carta Municipal de Barcelona, Llei 22/1998, de 30 de desembre, en el seu article 44.

A la Constitució espanyola de 1978 s'estableix, en el seu article 137, l'organització de l'Estat en municipis, províncies i en les comunitats autònomes que es constitueixin, i es determina que totes aquestes entitats gaudiran d'autonomia per a la gestió dels seus respectius interessos. En el seu article 140 es consagra el principi d'autonomia dels municipis, establint-se que el seu govern i administració correspon als respectius ajuntaments.

En aquest marc legal, l'any 1985 es va aprovar la Llei reguladora de les bases de règim local i, posteriorment, el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, en què expressament s'estableix com a potestats dels ens locals la reglamentària i la d'autoorganització.

La nostra corporació es troba sotmesa a aquesta regulació normativa, amb independència de la seva pròpia. Efectivament, en primer lloc, a la Carta Municipal, Llei 22/1998, de 30 de desembre, es reconeix expressament l'activitat de foment de l'Ajuntament de Barcelona, quan en el seu article 44 s'estableix que la ciutat de Barcelona ha de reconèixer les activitats, les realitzacions o les trajectòries de persones i entitats que ho mereixin.

Posteriorment, s'aprovà, per acord del Plenari del Consell Municipal, de 16 de febrer de 2001, el Reglament Orgànic Municipal. Finalment, a la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial de Barcelona, en el seu article 2, s'estableix, d'acord amb l'autonomia garantida constitucionalment als municipis, amb el que preveu l'Estatut d'Autonomia de Catalunya i amb el que estableix la Carta europea d'autonomia local, el reconeixement a l'Ajuntament de Barcelona del dret i la capacitat efectiva d'ordenar i gestionar els afers públics que afectin els seus ciutadans i ciutadanes, en el marc de l'ordenament jurídic, sota la seva pròpia responsabilitat i en benefici de la ciutadania.

Tanmateix, el procediment d'atorgament de medalles, títols o distincions està expressament regulat en el Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, pel qual s'aprova el Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats

Locals, en el qual s'estableix la competència del Ple per a l'atorgament d'aquestes distincions, així com la necessitat de regulació d'aquest procediment en un reglament especial. En conseqüència, en ús de les atribucions dels ajuntaments establertes en els articles 50.24, 189, 190 i concordants del Reglament d'Organització, Funcionament i Règim Jurídic de les Entitats Locals, aprovat per Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, l'Ajuntament de Barcelona va aprovar en data 29 de juny de 2012 un Reglament d'Honors i Distincions, amb l'objecte d'establir les diferents tipologies d'honors i distincions de la ciutat de Barcelona per reconèixer i honorar aquells ciutadans i ciutadanes, institucions i entitats que hagin excel·lit en els seus respectius àmbits i hagin contribuït al prestigi de la ciutat de Barcelona i dels valor ciutadans que la defineixen i li són propis.

Delimitada la regulació legal, és important dir que l'acció de distingir determinats ciutadans, ciutadanes i entitats, i en conseqüència, atorgar-los els honors que són inherents a aquesta distinció, té per a l'Administració una doble motivació. Suposa, d'una banda, el reconeixement públic als mèrits de les persones i entitats distingides, i de l'altra, un estímul per a la realització d'accions que comporten un benefici per a la comunitat.

La ciutat de Barcelona, i l'Ajuntament en el seu nom, té la decidida voluntat d'agrair la tasca d'aquelles persones i institucions que l'han servida de manera excepcional i que l'enriqueixen des de les més variades formes de l'activitat humana. I vol reconèixer-les, perquè la tasca exemplar d'aquestes persones i institucions es conegui, es difongui i perduri així en la memòria col·lectiva dels barcelonins i barcelonines, i perquè les futures generacions continuïn aquesta obra, treballant per a la seva ciutat i perquè aquesta societat esdevingui més solidària, justa i, en definitiva, millor.

Després de nou anys de funcionament del reglament fins ara vigent, s'ha considerat necessari, a la llum de l'experiència, actualitzar-lo. El nou redactat que es proposa té com a principals objectius reforçar el caràcter institucional dels reconeixements, preservar el prestigi de les medalles i distincions, clarificar el caràcter excepcional de les distincions a títol pòstum, promoure la paritat de gènere i l'equitat en el reconeixement d'honors, incorporar la facultat propositiva del Consell de Ciutat i crear una nova distinció per reconèixer el treball i la contribució de les entitats centenàries.

Les medalles, els títols, els honors i les distincions regulades en el present Reglament tenen caràcter exclusivament honorífic, no derivant-se de la seva possessió cap dret administratiu o econòmic. En conseqüència, s'exclou de l'aplicació d'aquest Reglament els membres de la policia municipal i els del servei d'extinció d'incendis en l'exercici dels seus càrrecs, per tal com ja tenen la seva pròpia i específica regulació (Reglamento de honores y recompensas de los miembros de la policía municipal y del servicio de extinción de incendios, aprovat pel Consell plenari de 17 de setembre de 1976, i vigent a partir del 5 de juny de 1978).

Aquest Reglament s'estructura en tres títols; el primer, sobre els honors i les distincions; el segon, sobre el procediment de concessió, i el tercer, sobre el Registre Municipal d'aquestes distincions. Consta, en total, de 37 articles, una disposició addicional, una disposició transitòria, una disposició derogatòria i una disposició final.

Títol primer. Els honors i les distincions

Capítol I. Disposicions generals

Article 1. Objecte i finalitat

El present Reglament té per objecte determinar els honors i les distincions que l'Ajuntament de Barcelona pot concedir amb la finalitat de premiar especials mereixements, serveis extraordinaris, treballs valuosos i l'excel·lència en qualsevol dels aspectes cultural, científic, artístic, esportiu, econòmic, professional, social, polític, o per premiar aportacions singulars a la Ciutat de Barcelona, així com regular el procediment per atorgar aquests honors i distincions.

La concessió d'honors i distincions atén als principis d'objectivitat, de paritat pel que fa al gènere, així com d'igualtat d'oportunitats de les persones que, per la seva tasca, siguin mereixedores d'aquestes distincions, siguin d'àmbit de ciutat o de districte. Així mateix, el procediment d'atorgament intenta suscitar el màxim consens possible per garantir el seu caràcter institucional.

Article 2. Caràcter

Els honors i les distincions regulats en el present Reglament tenen caràcter exclusivament honorífic, no derivant-se de la seva possessió cap dret administratiu o econòmic.

Article 3. Classificació

Els honors i les distincions que l'Ajuntament de Barcelona poden conferir per reconèixer i premiar especials mereixements o serveis extraordinaris, són els següents:

- Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona
- Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu
- Medalla d'Honor de Barcelona
- Títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona
- Distincions d'entitats / institucions centenàries

Article 4. Nul·litat dels guardons atorgats al marge del present Reglament
L'atorgament per l'Ajuntament de Barcelona dels guardons enumerats a l'article 3 exigeix el compliment previ de les formalitats previstes, per a cada cas, en aquest Reglament, essent nuls i sense cap valor ni efecte tots els honors, les distincions, les medalles i els títols atorgats al marge de les determinacions contingudes en el present Reglament.

Article 5. Prohibició de concessió

Les medalles i els títols regulats en el present Reglament no poden atorgar-se als regidors o regidores, consellers o conselleres de Districte, personal directiu, als comissionats i comissionades de l'Ajuntament de Barcelona, mentre es trobin en l'exercici del seu càrrec.

Així mateix, no poden atorgar-se medalles a les persones o entitats les quals hagin estat anteriorment objecte de reconeixement d'honors, amb excepció de la distinció a les entitats i institucions centenàries.

Article 6. Revocació

1. Les medalles i els títols poden ser revocats si les persones que en són titulars fan actes o manifestacions contraris als motius que van justificar-ne la concessió, o que si els haguessin fet en el temps de l'atorgament no l'haguessin permès.

L'expedient de revocació s'inicia d'ofici per decret d'Alcaldia, o a instància de, com a mínim, dos grups municipals.

En el corresponent decret s'ha de nomenar instructor o instructora de l'expedient.

2. L'instructor o instructora de l'expedient pot practicar totes les diligències necessàries que fonamentin l'acte de revocació i, prèviament a l'elevació de la proposta d'acord al Plenari del Consell Municipal, en el cas de la revocació, s'ha de donar audiència a l'interessat o interessada a fi i efecte que pugui formular al·legacions, de conformitat amb el disposat a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, de procediment administratiu comú de les administracions públiques.

En el cas que es formulin al·legacions, aquestes s'han de resoldre, elevant al Plenari del Consell Municipal la proposta definitiva de revocació o, si s'escau, de no reprovació.

3. La revocació de les medalles i els títols és acordada pel Plenari del Consell Municipal.
4. La revocació de la distinció comporta l'obligació de la persona interessada de retornar-la, sempre que les circumstàncies ho permetin.

Article 7. Atorgament a títol pòstum

Les distincions regulades en aquest Reglament només es poden atorgar de manera excepcional a títol pòstum, sempre que concorrin circumstàncies especials que ho puguin justificar. En aquests casos, no pot haver transcorregut més d'un any des de la mort de la persona guardonada, llevat de les Medalles d'Honor de Barcelona, que es pot atorgar a títol pòstum sempre que no hagin transcorregut més de dos anys de la mort de la persona guardonada.

Capítol II. Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona

Article 8. Objecte

La Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona és la màxima distinció que pot atorgar l'Ajuntament de Barcelona i té per objecte distingir aquelles persones físiques o jurídiques, nacionals o estrangeres, que hagin destacat pels seus extraordinaris mèrits personals o per haver prestat serveis rellevants a la ciutat.

Article 9. Descripció

1. La Medalla es basa en el disseny de Frederic Marès. Actualment, aquest disseny és el següent:
 - a) **Anvers:** una deessa coronada, símbol de Barcelona; l'escut de la ciutat al fons, i una branca de llorer damunt les lletres del nom Barcelona.
 - b) **Revers:** pot simbolitzar la personificació de la ciutat, oferint un ram de llorer; l'altra mà descansa sobre l'escut de Barcelona.

Les medalles porten gravat el nom de les persones guardonades i la data d'aprovació per part del Plenari del Consell Municipal.

2. Correspon al Plenari del Consell Municipal aprovar el canvi en el disseny de la Medalla.
3. Quan el premi es concedeix a una persona individual se li lliura també un botó de solapa que ostenta al revers el seu nom i cognoms i la data de concessió.

Article 10. Atorgament

La Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona s'atorga per acord del Plenari del Consell Municipal.

Article 11. Drets que comporta

Aquesta medalla, que té caràcter vitalici, dóna dret a la persona guardonada a usar-la en qualsevol acte públic.

Les persones distingides amb la Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona tenen dret al tractament d'Excel·lentíssim/a Senyor/a i a la precedència protocol·lària que es determini en els actes oficials organitzats per l'Ajuntament.

Les persones a qui hagi estat atorgada la Medalla d'Or de la Ciutat de Barcelona en vida, poden donar el seu nom a vies o espais públics de la ciutat sense que hagin de passar cinc anys a partir del seu traspàs.

Capítol III. Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu

Article 12. Objecte

Les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu són un reconeixement a la trajectòria de persones o entitats que han treballat en favor de la ciutat de Barcelona. Representen l'expressió pública del reconeixement de la qualitat de l'obra feta per aquests ciutadans i ciutadanes en les diverses branques de la cultura, les ciències, el civisme o l'esport. Expressen la seva aportació i el seu compromís a favor de la ciutat en l'àmbit corresponent.

Article 13. Descripció

1. Les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu són encunyades segons el disseny original de Frederic Marès i porten gravat el nom de les persones guardonades i la data d'aprovació per part del Plenari del Consell Municipal.

Juntament amb la Medalla, les persones guardonades han de rebre un diploma acreditatiu i un botó o agulla de solapa.

2. Correspon al Plenari del Consell Municipal aprovar el canvi en el disseny de la Medalla.

Article 14. Atorgament

Les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Científic, Cívic o Esportiu s'atorguen per acord del Plenari del Consell Municipal. Es poden concedir fins a dotze medalles a l'any en funció de les propostes presentades, amb un màxim de tres medalles per categoria.

Capítol IV. Medalla d'Honor de Barcelona

Article 15. Objecte

La Medalla d'Honor de Barcelona té per objecte distingir aquelles persones físiques, persones jurídiques o entitats, nacionals o estrangeres, que hagin destacat en la defensa de la ciutat, així com en la defensa de les virtuts i valors cívics.

Article 16. Descripció

La Medalla d'Honor de Barcelona incorpora el segell de la ciutat, el nom de la persona guardonada i la data de concessió.

Juntament amb la Medalla, les persones guardonades reben un botó que la reproduïx, que adopta la forma de placa quan el guardó recau en una persona jurídica.

Article 17. Procediment d'atorgament

1. La Medalla d'Honor de Barcelona s'atorga per acord del Plenari del Consell Municipal anualment i té caràcter vitalici
2. La proposta de les persones i/o entitats a qui s'atorga la Medalla d'Honor de Barcelona correspon:
 - a) A cadascun dels consells de districte, els quals han d'eleva llurs propostes de distinció a la Comissió del Consell Municipal competent, la qual pot proposar la concessió d'un total de vint distincions: dues per cadascun dels districtes
 - b) A la Comissió de Presidència, que en pot proposar fins a un màxim de cinc medalles de l'àmbit de ciutat. D'aquestes cinc medalles, el Consell de Ciutat, pot eleva a la Comissió de Presidència, dues propostes de distincions, per a una persona i per a una entitat.

Article 18. Lliurament

La Medalla d'Honor de Barcelona es lliura per l'alcalde o alcaldessa al voltant de la festivitat de Sant Andreu, patró dels consellers i conselleres de la ciutat, que es celebra el dia 30 de novembre .

Capítol V. Distinció d'entitats / institucions centenàries.

Article 19. Objecte

La distinció s'atorga, prèvia sol·licitud, com a reconeixement a les entitats centenàries que acrediten la seva antiguitat i trajectòria reconeguda vinculada a la ciutat de Barcelona.

Article 20. Descripció

Les entitats guardonades en commemoració del seu centenari, són distingides amb el lliurament d'una placa i el diploma acreditatiu de la distinció.

Article 21. Atorgament

La distinció d'entitats / institucions centenàries s'atorga , de manera conjunta i anualment, per acord del Plenari del Consell Municipal.

Capítol VI. Títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona

Article 22. Objecte

El títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona s'atorga amb l'objecte de distingir aquelles persones físiques o jurídiques, estrangeres o de nacionalitat espanyola amb residència fixa a l'estranger, que per les seves activitats han afavorit notablement els interessos generals de Barcelona, o destacat notòriament en defensa d'aquests interessos.

Article 23. Descripció

Les persones físiques o jurídiques guardonades amb el títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona són distingides amb una placa o objecte commemoratiu. En el cas de les persones físiques es lliurarà, a més, una insígnia de solapa amb el nom del títol.

Article 24. Atorgament

El títol honorífic d'Amic o d'Amiga de Barcelona s'atorga per acord del Plenari del Consell Municipal i té caràcter vitalici.

Títol segon. Procediment de concessió

Article 25. Exigència de procediment

Per a l'atorgament de qualsevol de les distincions objecte d'aquest Reglament és indispensable la instrucció de l'expedient administratiu oportú per a la determinació dels mèrits o circumstàncies que aconsellen o justifiquen atorgar-les .

Article 26. Inici de l'expedient

L'expedient s'inicia per un decret d'Alcaldia, bé per iniciativa de la mateixa Alcaldia, bé a sol·licitud d'un altre òrgan municipal, o bé en resposta a petició raonada de diverses entitats o institucions de prestigi i solvència.

Article 27. Instrucció de l'expedient

En el decret, l'alcalde o alcaldessa disposa la incoació de l'expedient i designa el tinent o la tinent d'alcaldia, o el regidor o regidora, que l'instruirà. A tal efecte, qui instrueix l'expedient practica totes les diligències que consideri oportunes per tal de determinar els mèrits, qualitats i circumstàncies singulars que concorren en les possibles persones guardonades. Tramitat l'expedient, formula la proposta de resolució pertinent.

Article 28. Resolució de l'expedient

L'atorgament del guardó corresponent és aprovat pel Plenari del Consell Municipal.

Article 29. Acte formal d'atorgament

Aprovat l'atorgament del guardó pel Plenari del Consell Municipal, la corporació municipal acorda la data en què es fa el lliurament, en sessió solemne i convocada a tal efecte.

Títol tercer. Registre Municipal dels honors i les distincions

Article 30. Adscripció orgànica, naturalesa i règim jurídic

Es crea el Registre Municipal dels Honors i les Distincions de l'Ajuntament de Barcelona, adscrit a la Secretaria General. Aquest registre té naturalesa administrativa i es regeix per les disposicions d'aquest títol.

Article 31. Objecte

Tenen accés al registre municipal dels Honors i les Distincions tots els honors i les distincions que atorga l'Ajuntament de Barcelona.

Article 32. Actes inscriptibles

S'inscriuen en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions els actes següents:

1. Els atorgaments dels honors i les distincions
2. La seva revocació

Article 33. Procediment d'inscripció

Les inscripcions en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions es practiquen sempre d'ofici.

Article 34. Contingut dels assentaments

Els acords d'atorgament o denegació de qualsevol dels honors i distincions s'inscriuen, per extracte i seguint l'ordre cronològic, en un llibre-registre que està a càrrec de la Secretaria General. També es deixa constància en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions del traspàs de les persones guardonades i de la dissolució de les entitats corresponents, a l'efecte de poder conèixer en tot moment la vigència de les distincions inscrites.

Article 35. Publicitat del Registre Municipal dels Honors i les Distincions

El Registre Municipal dels Honors i les Distincions és públic. La consulta dels seus assentaments es fa de conformitat amb allò disposat a l'efecte en la normativa reguladora del procediment administratiu comú.

Article 36. Certificacions

Es poden lliurar certificacions dels assentaments al Registre Municipal dels Honors i les Distincions a instància de les persones interessades.

Article 37. Efectes de la inscripció en el Registre Municipal dels Honors i les Distincions

El Registre Municipal dels Honors i les Distincions acredita l'atorgament i la revocació dels honors i les distincions.

Disposició addicional

D'acord amb l'article 26 de la Carta Municipal de Barcelona, l'Alcaldia és l'òrgan competent per dictar les disposicions de desenvolupament i execució que calguin d'aquest Reglament.

Disposició transitòria

Totes les personalitats o entitats corporatives que es troben actualment en possessió d'alguna de les distincions que són matèria d'aquest Reglament, continuen gaudint-ne amb tots els drets, honors i prerrogatives reconeguts pels respectius reglaments o per

anterioris acords municipals dictats en relació amb elles.

Disposició derogatòria

Queden derogades les normes de rang igual o inferior que s'oposin al que es disposa en el present Reglament, i en particular, les següents:

- Reglament de la Medalla de la Ciutat (revisat per acord del Consell Plenari de l'Ajuntament de 27 de novembre de 1950)
- Títols honorífics de Fill Predilecte i de Fill Adoptiu de Barcelona. Aprovats el dia 3 de desembre de 1952 per la Comissió Municipal Permanent
- Normes per a l'atorgament del títol honorífic d'Amic de Barcelona. Aprovades per l'acord del Consell Plenari de 12 de febrer de 1987. Publicació en la Gasetta Municipal de Barcelona de 10 de març de 1987
- Reglament de les Medalles del Mèrit Artístic i Científic (vigent des del 22 de març de 1997 i publicat en la Gasetta Municipal de 10 de maig de 1997). Modificat pel Reglament de les Medalles d'Or al Mèrit Cultural, Artístic, Científic i Cívic de 2004
- Reglament de la Medalla d'Honor de Barcelona. Aprovat pel Consell Plenari de 27 de juny de 1997. (Modificat per acord del Consell Plenari de 24 de novembre de 2006, i publicat en el Butlletí Oficial de la Província de 13 de febrer de 2007)
- Títol de Ciutadà Honorari o Ciutadana Honorària de Barcelona. (Aprovat per acord del Consell Plenari de 31 d'octubre de 2008.) Publicat en la Gasetta Municipal el 20 de novembre de 2008

Disposició final

El present Reglament entra en vigor el dia següent al de la seva publicació en el Butlletí Oficial de la Província.